

Oglas, priposlani itd.
Izlasku i računaju se na temelju
običnog členika ili po dogovoru.

Novci za predbrrobu, oglase itd.
ili su naputnicom ili polof-
icom post. štedionice u Beču
na administraciju lista u Puli.

Kod narudžbe valja tuđno oz-
naciti ime, prezime i najbližu
pošte prebrrojniku.

Tko list ne vriemo ne primi,
neka to javi odpravnici u
otvorenem pismu, za koji se
ne plaća poština, ako se iz-
vana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847-849.

Telefon tiskara broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rosta malo stvari, a ne slogom svoj pokvaru“. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka
o ponedjeljku.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
nepotpisani ni tiskaju a
nefrankirani ne primaju.
Preplaata se poštarnim stoži
10 K. u obče, } na godinu
5 K. za seljaka, } odn. K. 250 na
ili K. 50, odn. K. 250 na
pol godinu.

Izvan carstva više poštarna
Plaća i utuđuje se u Puli.

Pojedini broj stoji za h., zato
stoji za h., koliki u Puli, toll
izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari Laginja i dr. prije
J. Krmotić i dr. (Via Giulia
br. 1), kamo neka se naslovjuju
svoja pisma i preplaata.

Talijanska gimnazija u Puli.

Javili smo onomadne, da su Talijani i talijanski grada Pule pokrenuli misao za ustrojenje talijanske gimnazije u gradu Puli.

Mi se nismo nikada uzprotivili opravdanim težnjem nijednoga naroda — tako ni naših za nevolju susjeda Talijana — za što većom naobrazbom svoga načinjajte bilo putem pučkih, srednjih ili visokih škola. Ali smo se protivili i protivili čemu se svim zakonitim sredstvima onim težnjem tih naših susjeda, koje idu za tim, da podižu škole i sreću svoju tobožnu naobrazbu ili prosvjetu i našini žuljevi i na našu štetu ili dapače na našu narodnu propast.

Tako smo uvjek posređovali proti podizanju talijanskih pučkih škola, bilo javnog bilo privatnih u mjestima, gdje Talijana u obće ne imaju, ili gdje su u tačkovoj manjini, da ih škola ni po pravu ni po zakonu ne ide. Takovih su škola — kako je poznato ustrojili mnogo u Istri, čak i tamo, gdje se do tada za Talijane ni znalo nije: Ustrojili su je što privatnim sredstvima, t. j. pomoći zloglasne „Lega“, a ustrojili su ih i zemaljskim sredstvima t. j. novcem iz zemaljske blagajne, u koju mora da nosi svoje muke i žuljeve i naš hrvatski i slovenski narod.

Zemaljskim novcem ustrojili su i prkos-gimnaziju u Pazinu uzprkos svim pritužbam i prosvjedom većine pučanstva naša pokrajine. Za taj suvišni prkos-zavod traži se godinice sile božja pusta novca što ga snaša i naš narod u zemaljsku blagajnu.

Za taj nepotrebitni zavod ide dobar dio onog novca, što ga mora narod platiti za nekretnine školske takse, koje su bile lažne i varavo uvedene za ustrojenje tobož novih pučkih škola. I pod tim lažnim i varavim naslovom zadobila je odnosna zakonska osnova previšnju potvrdu. Prihodom od prislinskih školskih taksa podržaje se prkos-gimnazija u Pazinu mjesto da se je njimi ustrojilo toli potrebitih hrvatskih i slovenskih pučkih škola.

Talijani Istra imaju već sada višu državnu gimnaziju sa talijanskim naukovnim jezikom u Kopru, a imaju i zemaljsku višu realnu gimnaziju u Pazinu, koju uzdržava siromašna naša pokrajina.

Osim toga imaju najbolje susjedstvu, u gradu Trstu, kojeg smatraju svojim kulturnim i političkim središtem u izobilju talijanskih srednjih škola. Nu sve to im nije dosta. Oni traže u pokrajini i treću talijansku srednju školu t. j. talijansku gimnaziju u Puli.

Proti tomu — kako već rekosmo ne bi mogao imati nitko ništa kad bi takva škola u istinu potrohlala bila i kad bi ju sami Talijani ustrojili i uzdržavali iz vlastitih sredstava. Nu ona nije nit potrebita nit će ju Talijani ustrojiti, a još manje uzdržavati vlastitim sredstvima.

Sada čine doduze razne priprave za to; sakupljaju dobrovoljne prinose, priređuju veselice i zabave, ali sve to za jedno nije nego li kap u moru, nije nego li prašina za oči.

Mudri i lukavi kao što jesu ne će da stupi otvoreno pred občinstvo, pred pučanstvo Istre i da kažu što smisljavaju i snju t. j. da žele i hoće imati još jedan srednji zavod uzdržavan iz zemaljskih sredstava, već okolišaju slijepi i varaju dok njihova osnova postane čiojenicom — i onda mirna Bosna!

Tako po prilici bijaše spočvta t. j. kad su bili započeti osnivanje ženski licej u Puli. Obdevili su podršku i pripomoći s leve i desne, a kad tamo taj zavod nema ni danas samo ime zemaljskoga zavoda, već je u istinu uzdržavan iz zemaljske blagajne.

Ista igra započima sada u Puli i u talijanskom gimnaziju, koju miserne občinske ili gradske finansije absolutno nisu mogle podnijeti. Sada agitiraju riečju i pismom za ustrojenje talijanske gimnazije tobož iz privatnih sredstava, a kad bude pitanje zrielo, stupiti će pred zemaljski sabor gotovim predlogom neka se osnuje u gradu Puli talijansku zemaljsku gimnaziju ili neka ustrojeno preuzme pokrajina na svoja pleća. Za prihvatanje predloga nači će se uvjet složne talijanske saborške većine, a nama nebi preostalo drugo nego prosvjed i malo vike u i izvan sabora.

Na cesarske oblasti, koje su pomogle uvesti zloglasne školske takse, koje su dopustile, da se ustroji i izdržaje talijanska prkos gimnazija u Puli, — koje dozvajaju, da se takodjer iz zemaljskih sredstava uzdržava i „Legine“ škole i koje bezbrizno i nehajno motre sav rad zemaljskoga sabora i odbora, koji sad ide glavno za tim, da se nas duševno i tjelesno uništi — na takove oblasti — operujemo, ne možemo računati. One bi bez dvojbe mucke primile do znanja predlog za osnovu nove zemaljske gimnazije u Puli — i podastrle bi ga jednostavno na previšnju potvrdu. Radi toga je sveta naša dužnost, da unaprijed dignemo svoj

glas proti svakom novom obterećivanju zemaljskih finansija ovakvim suvišnim, nekoristnim i nepotrebним poduzećima, kojima je jedina i glavna svrha naša raznoredjenje, naša duševna i tjelesna smrt.

Hoće li Talijani imati svoju gimnaziju u Puli, neka ju sagrade i uzdržavaju jedino svojimi žuljevi, nipošto pak našim!

Poučni tečaj

za crkveno pjevanje, učitelje glazbe, orguljaša i zborodje u Gorici.

Društvo „Allgemeiner Kirchenmusikverein (vereinigter Cäcilien- und Ambrosius- Verein) in Wien“ priredilo je taj hvalevrijedni lijegi poučni tečaj u Gorici, a trajao je od 19. do 24. kolovoza ove godine.

Predavanja bila su držana u tjeoložičarskoj dvorani c. kr. ženskog učiteljstva.

Taj tečaj, namijenjen u prvom redu crkvenoj glazbi, bio je tako lijepo uređen i izveden, da su se njim obilno okušili i učitelji pučkih škola, u kojima se mora gojiti pjevanje.

Danomice bijaše 6 predavanja. Svako je trajalo po sat i to prije podne od 8 do 12, a po podne od 3, nekoje dane od 2½ do 5.

Predavač je 7 gg. predavatelja, 7 vrsnih sila.

Vodja tečaja, gosp. Julije Böhm, c. i kr. dvorski podkapelnik, govorio je o pjevanju, o obuci i metodu u pjevanju, načinu i vježbi u zborodvatu crkvenih skladbi. U 5 vrlo zanimljivih poučnih predavanja razpravlja je o pjevanju i o moćnom uplivu pjevanja na čovjeka, prikazao kako pjevanje djeluje na uzgoj, kako uplemenjuje dušu i srce, kako upravlja na tjelesno zdravlje, i kako je sveta dužnost obitelji, škole i crkve, da njeguju pjevanje. Lijepo je obrazložio kako treba postupati kod obuke u pjevanju, na što treba osobito pozitiv, česa se treba čuvati, želi li se imati dobar uspjeh. Da uzmognem pouku u metodici pjevanja biti za slušatelje uspešnija i zanimljiva, doveo je sa sobom iz Beča iz dvorske kapelle 7 dječaka, a u svrhu dirigitiranja dva odasna pjevača (tenor i bas), takodjer iz dvorske kapelle, pak je s ovima učenicima sve potrebite pokuse.

Gosp. prof. Anton Förster, kapelnik stolne crkve i ravnatelj orguljaško škole u Ljubljani razlagao je u 5 predavanju nauke o harmoniji, modulaciji i kontrapunktu, zorno i praktično na harmoniju. Lijepo je razpravljao o intervalima, svim mogućim akordima, kadencama, raznim modulacijama, kontrapunktu i t. d.

Gosp. P. Mihovil Horn, benediktinac iz Sekave (Seckau) lijepo je i shvatljivo u svojim predavanjima raspravljao i obrazlagao o gregorijanskom koralu, o njegovoj harmonizaciji i pratnji, pa je izvadiao pokuse s pjevaocima iz Sekave i učenicima. U pratnji gregorijanskoga koralnoga pjevanja iskazao se vrsonim silom.

Gosp. Ivan Kokosar, župnik kod Sv. Ignacija u Gorici imao je predavanje o obuci u pjevanju s brojkama, te razloživao se lijepe moguće mjeste kajda upotrebiti brojke i time olakšiti trud učiteljima glazbe i učenicima i pjevacima.

Gosp. Dr. Josip Mantuani, vodja glazbene zbirke u c. kr. dvorskoj knjižnici držao je 4 predavanja o crkvenoj glazbenoj literaturi iz tridentinskoga sabora crkvenoga do najnovije dobe.

Gosp. Karlo Pfleger, profesor na privatnom ženskom učiteljstvu u Beču imao je predavanja o guslarni, gusljanju i poući na guslarnu. Razložio je teoretično i praktično sve, što spada na ovu struku osobitim obzirom na pučke i gradjanske škole.

Gosp. Ivan Sokoll, profesor na c. kr. učiteljstvu u Kopru imao je predavanja o glasoviru i orguljama, o njihovoj konstrukciji, o sviranju na glasoviru, o praktičnom orguljanju. Vrlo zanimljivim načinom razložio je najglavnije i najpotrebitije, što spada u tu struku — teoretično i praktično: kako treba poučavati glasovir i orgulje i t. d. Jedno po podne razgledalo se i kušalo u goričkim crkvama veće

orgulje. Tom prigodom rastumačio je najvažnije o konstrukciji orgulja, što bi mogao poznati svaki orguljaš, da uzmognem popraviti možebitne male manjkavosti na svojim orguljama. Na koncu naveo je najbolju djelu zasjecaču u tu struku.

Da učesnici tečaja i drugo općinstvo uzmognem imati prilike pobliže se upoznati s proizvodima crkvenog duha i krasotom prave crkvene glazbe, imalo se 23. p. m. po podne skupne pjevačke vježbe, a u subotu dan 24. u 8 sati u jutro bila svečana sv. misa u gradskoj župnoj crkvi sv. Ignacija: „Introitus (Mihi autem), Graduale (Custodes eas), Offertorium (Mihi autem), Communio (Vos qui secuti estis me) i Missa de angelis“ izvadjalo se sva u gregorijanskom koralnom pjevanju. Takvo je pjevanje veličanstveno. Osobito je krasna pjesma „Salve Mater“, koju se pjevalo na koncu. Izvadjali su učesnici tečaja uz sudjelovanje pjevaoca iz dvorske kapelle i sekovskoga deminikanskoga samostana.

U stolnoj crkvi istoga dana (u Gorici je 24. augusta zapovijedani blagdan sv. Bartula apostola) u 10 sati bila je svečana sv. misa. Proizvadilo se uz sudjelovanje pjevaoca iz dvorske kapelle i iz Sekave pod vršnjim majstorskim ravnjanjem c. i. dvorskoga podkapelnika gosp. Jul. Böhm: „Introitus i Communio u gregorijanskom pjevanju, zatim „Missa in nomine B. M. V. de Lourdes“, peteroglasno a capella (uglažio Edgar Tinell), pak: Constitutes eos (ugl. I. g. E. Stehle, In omnem terram (ugl. Dr. Fr. Witt), O bone Jesu (ugl. Giov. Pieri, da Palestina), Salve Mater (Dom. Pothier).“

U nedjelju 25. p. m., u 10 sati bila je također svečana sv. misa. Pjevalo se: „Asperges, Introitus, Graduale, Offertorium i Communio u gregorijanskom pjevanju, misu za četveroglasni mješoviti zbor i orkestru od Joh. Herbecka (popunjena od Juliija Böhma) i Ave Maria (a capella), koju je uglažbio Dr. Fr. Liszt.“

Ovi su proizvodi nješto krasnoga. Takav užitak mogu imati samo oni, koji se nalaze pri ognjištu pravog crkvenoga pjevanja u crkvenom duhu.

Predavanja su se vršila u njemačkom jeziku. Ovaj je tečaj bio besplatan. Učesnici morali su platiti samo 2 kruna za učila priredjena većim dijelom od pojedinih predavatelja naročito u tu svrhu. Za te 2 krunu primilo se slijedeća učila: pojedine glasove za vježbu i obuku u pjevanju, turnačenje o vatikanskom koralnom pisanju knjiga kajda s primjerima iz „Kyrinde“, knjiga „Kyriale sive Ordinarium Missae“ s koralnim gregorijanskim kajdama, naputke za predavanja o glasoviru i praktičnom orguljanju s praktičnim primjerima, načrti iz glazbene teorije, najvažnije o gusli i gusljanju i t. d.

Za tečaj prijavilo se 89 učesnika raznih stolisa: svećenika (svjetovnih i redovnih), učitelja pučkih škola, učitelja glazbe, orguljaša i t. d. Blaže zastupan i krasni spol. Većina bijaše iz Gorice, pak iz Istra i Kranjske, skoro svi Slovenci i Hrvati uz nešto malo Italijana.

Iz carevinskoga vjeća.

Hrvatska i trgovačka zastava Austro-Ugarske.

Interpelacija zastupnika Dra. M. Luginje i drugova na njegove preuzvišenosti gospodina ministra predsjednika i gospodina ministra trgovine radi učinuća hrvatske zastave i emblema u trgovacku zastavu monarhije.

Austro-Ugarska trgovacka zastava, kako već dugo godina obстоje, odšte je do kaz, kako državnopravni položaj kraljevine Hrvatske prezir isti oni, koji faktično obstojeđim t. zv. zakonima ove monarhije iz g. 1867. i 1868. pripisuju podpunu snagu i pravnu vrijednost.

U zak. članku VI. carinskog i trgovackog saveza, koji je sklopljen pri uvedenju dualizma sa zakonom od 24. decembra 1767. (Ug. zak. čl. XVI. od g. 1867.), kaže se:

1. Trgovacki brodovi ovih pola monarhija imaju jednu te istu zastavu, koja će u dosadašnje embleme imati boje i grb zemalja ugarske krune.

U § 62. ugarsko-hrvatske nagodbe (zak. čl. XVX., hrv. zak. čl. I.) priznaje se taj carinski i trgovacki savez naknadno i od strane Hrvatske, tako da postaje valjanim za cijelu monarhiju.

§ 62. nagodbe kaže: „Emblem zajedničkih poslova zemalja ugarske krunočne zdržani grbovi Ugarske sa grbovima Hrvatske Slavonije i Dalmacije.

Što se tice zastave hrv. ug. državne zajednice, to još doduše nije zokonito ustanovljeno ali izvan svake sumnje stoji, da k zajedničkoj zastavi zemalja ugarske krune uz specijalnu ugarsku trobojnici (crveno-bielo-želeno) spada i hrvatska zastava, posto u § 63. ugarsko-krvatske na godbe stoji ova odredba:

„U vrijeme razprava zajedničkih poslova mora se na zgraditi, u kojoj živeća zajednički sabor zemalja krune ugarske, uz madjarsku zastavu vijati i zdrenu hrvatsko-slavonsko-dalmatinska t.j. crveno-bielo-modra. Medju zajedničke poslove Ugarske i Hrvatske spadaju po § 9. ug. hrv. nagodbe medju inim:

— trgovacki i pomorsko pravo, i u obće stvari trgovine, carina, brzojav, pošte, zeljeznica, luka za brodove i inih rieka i cesta, koje zajednički interesiraju Ugarsku i Hrvatsku.“

Nema dakle nikakve sumnje, da je trgovacka zastava, propisana u prvom austro-ugarskom carinskom i trgovackom savezu, pored austrijskih i ugarskih emblema i zastava „morala“ imali takodjer i zastavu kraljevine Hrvatske.

Uza sve gornje jasne i zakonite, za obe pole monarhije valjane ustanove, obostrani su ministri trgovackih poslova (vidi objavu od 6. marta 1869. 28. D. Z. L.) provadajući — kako oni sami rekose — gore citirani zakon o carinskom i trgovackom savezu, određili, da trgovackom zastavom ima biti obće poznata zastava, koja uz boje od prije uobičajene i uz grb ima još samo madjarsku trobojnici sa samim ugarskim gebom, a da se nije niti najmanji znak dodao od hrvatskih boja ili grba kraljevine Hrvatske.

Već onda su od strane primorskih Hrvata mjerodavni vladini krugovi u Beču bili upozorenji na ova jasnu povredu zakona, pače je predstavci, koja je bila predana tadašnjemu ministru Beusta bio priložen i uzorak trgovacke zastave, kako bi ona po zakonu morala izgledati.

U kasnijim zakonima o trgovackom i carinskom savezu, doticom o njegovu produženju nije ništa određeno drugačije glede trgovacke zastave nego li bijaše u prvoj zakonskoj ustanovi.

Obzirom na obe te povrede prava Hrvatske, koje povrede traju već više godina i obzirom na to, da se upravo sada vode pregovori o novom carinskom i trgovackom ugovoru stavlju podpisani na njihove preuzvišenosti gospodina ministra

predsjednika i gospodina ministra trgovine slijedeći upit:

„Jesi li Vase preuzvišenosti pripravne svom odlučenosti radili na to, da se u novoj nagodbi sa drugom polovicom moždano izram Hrvatske obziru na trgovacku zastavu podpunoma zadovoljiti?“

U Beču 16. jula 1907.

Dr. Luginja,

M. Mandić,

V. Spinčić i drugovi.

Za ublaženje bledi u kotari Buzet i Motovun.

Prični predlog zastupnika Dr. Luginje i drugova radi ublaženja bledi u Istri.

Glasom vesti, koje su nam stigle, ne ograničuje se nešto, koja je stigla dne 15. o. m. više občina Istra, samo na kotar Pazin; tuča koja je padala rečenog dana bacila je takodjer pokrajine sudbenih kotara Buzet i Motovun narod u bledu i zdrojnost. Osobito okolica Svinjaka, pak okolica Zreča, Oprtalja, Topolovca, Gradišće te okolica na mediji sudbenog kotara Pazin i Motovun, okolo Zamaska, izgubile su svoje žetve radi spomenute tuče takodjer i ono, što je ovoga ljeta velikoj i dugotrajnoj susi preostalo.

Ono siromašno pučanstvo sve traži milostinju; tim načinom biće samo za starce i djecu oskrbljeno. Za rad spobni muzevi i žene raditi će rado a da si svakandri kruh zasluga.

Bezkanatni predujmovi za nabavu krmu za životinje jesu neobhodno potrebni.

Pred tri godine dalo se je takodjer iz sabona za ublaženje bledi podporu iz državnih sredstava u iznosu od 800 K za gradnju ceste Zamask-Koščerga, čim se je jedu petinu po prilici čitave pruge sagradilo.

Sada pruža se žalivoće pričika, da se ovu gradnju tako nastavi, da se onom stanovništvu podade prigoda za to, da si radnjom uzmognu zasluziti za hranu.

Moralno bi se isto tako povodom na uvodu spomenute nešće sagraditi cestu Zrenj Kruni-Pregora-Gradin, radi koje se je već od dulje vremena sa strane interesiranih molbe oblaštima podneslo.

Ne bi se pak imalo samo na ova ovđe spomenuta sredstva za ublaženje bledi ograničiti:

Radi toga časte se podpisani staviti predlog:

Visoka kuća neka izvoli zaključiti:

„Poziva se c. kr. vladu, da uzme osobiti obzir na stanovništvo sudbenih kotara Buzet i Motovun tim, da mu pruži brzu i znatnu podporu, koje biće tučom dne 15. jula 1907. silno oštećeno — kad bude, uslijed već stvorenih zaključaka svoje djelovanje za ublaženje bledi u Istri, započela.“

U Beču 20. jula 1907.

Dr. Luginja,

M. Mandić,

Spinčić i drugovi.

Pogled po Primorju.

Lošinjski kotar.

Veli Lošinj, 10./9. 1907.

Jučer i danas vršili se jesu ovđe obvezni izbori. Borba je bila ljuta te je avrila dne 9. sjajnjom našom pobjedom u III. tieldu. Mi smo imali 171 glas a kamora 62. Danas u II. tieldu uslijed sličnih nizakontrosti, kako to znaju talijanski podinjati, dobili su oni 48, a mi 34 glasa. U I. tieldu oni 27, mi 7 glasova.

Proti ciklom izbornom činu podignut je utok.

Voloski kotar:

Iz Mošćenica mjeseca julija 1907.

Koncem ove godine imali bi se ovđe obaviti opć. izbori, a budući da „kamo-

risti“ imaju za sebe dva tijela (II. i III. pa stoga htijedoće imenovati isti manje nego 17 počastnih gradjana (citadini ordinarij), da tako predložuju manjkujuće im I. tijelo, te nagovoriti svoje „vjerne služe“ na općini, da ih imenuju u sjednici, dajući im stupaku (osar lutku) kako imaju postupati, misljeni uvjek da će naši brabri zadovoljni podleti tijekom ih sljuti; ili se ljuto prevarile. Dizas je ono: „Da tri puta Bog pomaze“ to razvije o toj stvari i tij općinsko sjednici (o dne 2. marta, 16. marta i 7. maja o. g., a reci bi da nisu još potvrđeni) i njihovi „citadini“.

Budući da Mošćenice spadaju među gradice, stoga po zakonu imaju pravo imenovati za svoje počasne gradjane one osobe, koje po § 8. općinsko pravilnika imaju „posebne zasluge“ (meriti speciali). Od tih 17. predloženika jesu većinom osobe, koje hi nas (sto se tice narodnosti) svih u žlici vode utopili, te koji su potpisani pod „Proglaš“ (kako i naš g. Pepić podstavlja), da je Istra zemlja talijanska, dokle i Mošćenice, a vi tužni zastupnici sudbenog kotara Pazin i Motovun, okolo Zemalja, izgubile su svoje žetve radi

dokle vidite kako ste zaslepljeni.

Što se iskati (ne vi Bog sačuvan, nego vaši gospodari) za svoga „citadina“ gosp. podestu s Trsta (a znate kako se zove? ne! ovako): gosp. Dottor Scipione Sandrinelli; pak su mogli ih poči iskat u Milan, Padovu i Kalabriju. Kakve zasluge (meriti) imaju za Mošćenice ova gospoda, za ku ste vi tij putu hteli votat, kada ik nijedan mošćenac niti po poznju, a vi im ne znate ni imena nabrojiti, pak biste još rekli, da ste po „kusljence“ votovali. Sada vidite brižni moji ljudi, kako ku ste vi tij putu hteli votat, kada se i vidi, jasno pred nosom, va ku mislite sebe i nas hitit.

Imala je bit seduta na 2. marta (a znate dobro, da marać je vertoglavar — pak je i bil), pak je šal perivo g. Skrivan Lovrić svomu gospodaru na Lovran i mu je imel reč ovako: „caro mio Širo“... mi smo siguri s našem, da te vi na sedute za nas votat, jer smo ih lepo privravili (dali smo njim intendit r... za svečane) ale me je strali od onih razumne ljudi, ki znaju morda još bolje zakon lego ja, § 43. del Regolamento comunale (općinski pravilnik) govori, da ne smje biti u znakom uzmognu zasluziti za hranu.

Imala je bit seduta na 2. marta (a znate dobro, da marać je vertoglavar — pak je i bil), pak je šal perivo g. Skrivan Lovrić svomu gospodaru na Lovran i mu je imel reč ovako: „caro mio Širo“... mi smo siguri s našem, da te vi na sedute za nas votat, jer smo ih lepo privravili (dali smo njim intendit r... za svečane) ale me je strali od onih razumne ljudi, ki znaju morda još bolje zakon lego ja, § 43. del Regolamento comunale (općinski pravilnik) govori, da ne smje biti u znakom uzmognu zasluziti za hranu.

Uz prethodno pozivam da se pozivam

1. Ja sam pravil kunjado od potesti, jer je bil za pravu moju sestruru ozeten. 2. Meni imaju zbirat za „citadina“, jer pertinencu (predstavništvo) sam vam dan, kakod i moj, „kolega“ na Lepiće, da će te sve tamo dobit (chi molte abbraccia, nulla stringe) — to će reći: tko mnogo obuhvaća, ništa ne smisli, pak smo se osramotili, a vi ste moralni potvrditi pete va Lovran i sve smo ligibili, a takodje bit bezro i puni nas va Mošćenicama.

Ako budem moral poči van od sedute, ki će protokol pisati? To je latko, neka piše jedan „kunžilje“ i basta! A moko: da bi otel Skutameru s Berseča, ki zna još možda bolje lego ja — al on je „njih“. Ter imate ih još pet vaših Kunžiljeri, pak neka pišu!

Kako vidite „caro mio Širo, stege ne bude nis — as „Lukas“ da nima vate ten pratnik, ruka mu je teška, lako bi mu bilo da bi bil manjig od pera debel, kako manig od matike al sekire. „Kunžilje“ i Drage ima ruke hrapave (grublje), ca vavak „tratu“ sirom u potrebe, pri najviše puta za nis. „Kerkec“ pride trudan, a još i duga — „Marić“ da bi engod prolejl, al za pisat da ni — a „Bučić“ da ni dano ovu setimanu pisat, logo ako te, neka prenesu sedetu za drugu setimanu.

Lahko je bilo lane, kada nam je ona persona protokol pisala, ku smo sada zgubili, a ave ste vi kriv, ke se bojimo samo Širo, a svi skupa, aš ona zna, da pravo i je rekao, da je učitelj kazao: „to su

pošteno dela i se razume va stvari — a da nebiti tako rekoi, biste se imali i vi osenditi, aš ste bili jedanput nekakovi kolegi.

Storite kako najbolje morete! osar tutto! ako ne storite prvi put, čemo pozvat drugu sudiju i tretu! jur će neć stega vanku prit.

Vi brižni ljudi povedati cu vam, da budete znati, kako su vam talliani i mesta prekrasiti (to ni starina nego novitati): Berseč je Versura (Versura) — Mošćenice je Moščena — Kraje je Riva, a znate kako se zove Draga? ovako: Došo (to bismo mi rekli „skin“). Kada budete rekli talijanski: Andemo a Draga (Valle)! tako ne, već morate reć ovako: „Andemo a Dorso! — ma bi frisko stali oni, ki zato drže, da jim mi svi greno na skinu. Pa kakovit morala je biti ta skini na samomj na Marinu, na koju su stali toliki ljudi i 4 (četiri) vatori. Recite mi malo, pa da nisu simešni ti talijani, skemi vi deržite. Pitajte „Kapulu“ i Dragi, ako ni to jušo takto.

Drugi put cu povedat po pravu našu domaću, kako su na sedulah rabile late od petroja, pokrovi, zvonac, zvon, sviralje, i da vam ju znam, kako se ti instrumenti ne zovu.

Prijatelj naroda.

Pazinski kotar:

Pišu nam iz Pazina: Upisivanje u c. kr. pripravnici za učiteljstvo u Pazinu bit će 15., 16. i 17. rujna u općinskoj zgradici, gdje je sada pripravnica smještena. Mladići, koji se žele upisati, treba da imaju najmanje 18%, god.; noka donesu sobom zadnju školu, svjetlobočku, kralj list i potvrdu o cijepljenju kozica.

Pošto ne dospaje hrvatskih učitelja u Istri, pošto imamo sada hrv. učiteljstvo za Istru, pošto će se financ. stanje učiteljstva popraviti, očekujemo mnogo djaka.

Požurite se, da se već prije dan upisete, jer previški broj dječaka ne će se moći primiti, a tko prije dolje, prvi melje.

Iz Boljuna: Politička borba u našoj občini se sve to više zaoštvara. Vrhunac će bit valjda kod budućih občinskih izbora. Do mala biti će se krešavo. Ogledajmo si te boreće se stranke. Jedna je hrvatska, kojoj po jeziku pripadaju skoro svu občinu. Druga je talijanska. Brojno nih: dva butigera, jedan učitelj (taj se seli), jedan krčmar, jedan obč. sanal i nekoliko posjednika. U njihovim razgovorima dolaze i ovi izrazi: „Le grabje že in graja“. Ju prenja li iglica del jarjam“. Kad su izbore, onda ih vi više. Dug i ne znanje umnožava njihovu stranku. S nase se strane radi, ali samo poštenim sredstvima. Da se može njih suditi i njihovo počinjanje ocijeniti, evo nekoliko primjera: Boljunska je učitelj na nekim sastancima rasturnao novi izborni red za carevinsko vijeće. Napomenuo je, da se svako podišivanje, gostenje i t. d. strogo kažnjava. Došli su izbori. A oni po starinu, nisu se držali novoga zakona. Nešto ih je tužio. Uzvratili ih tužbu. Oni su nas tužili dajmo mi njih. Vodja, Francesco Feranda (majka mu ne zna talijanski) tužio je c. kr. oružničkom postajevodji, da je učitelj Ivan Medvedić da Ivan Kurelić o tome nista ne zna. Prva jo prometila. Ajde, druga tužba, sada na sud. Pomenuli učitelj rekao je u školi pred svom svom školskom djeecom: „Svi gradjani su topovi“. Za dan se nisu mogli složiti, ali uvedra bila je kako oni vele, protezka. Od 51 školske djece samo trojica nih i to u zadnjim klupama čula su tu uvredu. Na sud bilo je pozvano samo Širo. Tri su potvrdili tužbu, jedan

vele, protezka. Od 51 školske djece samo trojica nih i to u zadnjim klupama čula su tu uvredu. Na sud bilo je pozvano samo Širo. Tri su potvrdili tužbu, jedan

zovi dva su tužbu zanijekali. Sad pazitelj Motivacija sa stran tužitelja; učitelj je rekao u skol ovo: "Svagđe su me rade imali, samo tu ne; ovde su me tužili svi gradnici su loptovi." Tuosta bit će tomu godina dana, da su tužili na c. kr. katarsko vijeće u Pazinu. Ali gde čuda! Među timi tužitelji nema danošnjih tužitelja. Dakle, ako bi bio učitelj stogod rekao, ono prvo za sadušnu tužitelja odrada, po razumu, svakako je drugo nerazumljivo, tak sve to nakon godine dana reći, jest naprostno neverovatno. Ako pozorno čitate uvredu, opazit će te, da manjka riječ "boljanski". Iako se doda još to, da je učitelj u Boljunu definitičan, po tom boljanski "gradjanin", onda je i sama sebe uvrijedio. Srće je za učitelja bila, da od onih 6 malih svjedoka, pet njih po roditeljima spadaju talijanskoj stranci. Pomenuta lanjska tužba sastojala je od 15 smješnih kleverte. — Svršimo. Učitelj bio je odsudjen na 40 kruna globe. — Međutim nasuli su na naše u Boljunu svu silu uvrijeđa. Tako prostačkih a gadih riječi ne čuje se svagda. I kamenje je rabilo. Reći će tko god, ipak su nešto bili krivi u Hrvati. Toliko su krivi, što su živi, a među njima. Nemaju svjedoka a da ga laternom trazi. Muči i trpi! A njihov omisilj ili okorjelost zreali se osobito u anoničnim pismima: pisat će proti tebi u "Giornaletu" pak, jer zna, da ga ne dobivaš poslat će ti ga postom, samo da vidiš, sto su još kadri učinili. U dopisu u "Giornaletu" preporečuju c. kr. kot. sk. vijeću u Pazinu i školskoj oblasti u Trstu, da učitelju maknu. Mi sa naše strane preporečamo katarskoj oblasti, da bi nastojala, da dodje c. kr. žandarmerijska postaja bas u "grad" Boljun. Što se talijanskoga jezika tice, mi ga više nijeamo, nego li oni, jer ako ga kada nismo, pravilnije govorimo, nego li talijanski kamoristi. — Sebičnost i samogospodstvo jesu vrline kamorista.

Porečki kotar:

Iz Sovinjaka pišu nam: Već odavnina nismo vam nista javili gosp. uređenje od ovog našeg gradnog sustojećeg od 26 obitelji, mislići, da će stvarni na bolje idu, jer nije tijepo da "činimo sami svoje mjesto, ali posto idu uvek na gore, molimo vas, da dajete malo mesta ovim redkom u djeti vas list." Nasa Sluga kako najbolje znate, da znajući Vasi citatelji kako se muče Sovinjski sarenjaci. Još preste godine 1906. pred izbori občinskog zastupstva u Buzetu, počeli su oni agitirati i smudičati naše poštene kmete, obećavajući im nove ceste; onđe putinu iz Sovinjaka do Minjera, da će dati pod cestovni odbor; novu školsku zgradu da će dati graditi niti sa pol troška, famo gdje je sada starca; i da su oni dall nekoje nameće brišati i t. d.

Nakon čelu ovim agitatorima jesu nekoji Jure Širočić umirovljeni finančar i trgovac u Sovinjaku, koji su bili dne 2. kolovoza 1906. na zemaljskom odboru u Poreču, zamoliti kao gore, i kasnije su kazali, da je pokrajinski kapetan to njima sve obećao; da će on za to poslati svoga mjernika na lice mesta, što ga je u istinu i poslao, koji je mjerio staru školsku zgradu i pregledao put po bitnjegu do Minjera i time njima je poslo za rokom, da su amuliti nekoje naše kmete iz selja Krčevbreg i većinu iz predjela Pratača, koji su ostali kod kuće, ali samo za obične izbore.

Pošto laž ima kratke noge, to je trajalo kao snijeg na suncu, tako da su za carevinsko vijeće posli svi kao jedan glasovati za našu stranku, dapači dva naša postene starca od 80 godina: Antun i Iv. Marija Rušnjak iz Beneći dali se na kojih pješat u Buzetu. — To je peklo našega finančera, koji je za to druge uvratio i bio on i zato tužen i kažnjiven na nekoliko kruna globe ili zatvora i niorao gašto prelazi iz Kastva kao izloženi kapelan u Sveti Križ kod Kastva; Anton Benjamino) do 20 septembra 1907.

Da zadobiju ovi naši protivnici bolje Pernarci, dosada duh. pomoćnik u Rovinjaku, da je povjerenje kod puka, došlo njim iz Poreča Janu, upravljat će župom u Momianu; tva za domaće životinje. U nedjelju za ovih dana da su primili kope, da se novu Iven Mandić ml. dosada upravitelj župe klučili su posjednici u Dolini, da će u školsku zgradu ne može graditi gdje je u Krku premešten je u istom svojstvu svom selu ustrojiti posebno društvo za sada staru, jer da nemu mjesto, a put u Kaštel; Ivan Odić, duh. pom. u Kastvu imenovan je upraviteljem župe u Krku.

Dignut su mostovi, i po bitnjegu do Sovinjaka, da je previše strm i uzak. Samo Jure Širočić još se misle za novu cestu od Toplice Sv. Stjepana preko Galeča do njegovog selja, jer da tu je stalno običao pokrajinski kapetan u Poreču, god. 1906., te da ova mora da bude po-

kratinska cesta.

Odatle se vidi kako zemaljski odbor

znade ogitirati svojim občajnjem i mjer-

nika postati na zahtjev dvojice privatnika,

a kao bi koja naša občina ovog zamolila

za stvari od velike javne koristi, bi njoj

kazale da ga nema na raspolaganje.

Do mala čemo vam još javiti nešto o svećenstvu.

Razne primorske vesti.

Iz občinskog vijeća u Puli. Proslog tjedna u sredu obdravalo je upravno vijeće u Puli sjednicu, u kojoj bijaše na dnevnom redu među ostalim: imenovanje jednog člana u mjestno školsko vijeće; predlozi o noukovnom jeziku u nekoj novim pučkim školama, koja ima ustrojiti u Puli, kod Stinjuna i Šegotića; odobrenje pogodbe sa zemaljskim odborom u Poreču radi uzdržavanja ženskog liceja u Puli; izbor trojice kandidata za mjesto učitelja u Pomeru, izvještaj o iztrazi proti gradskoj strazi.

Kako razvidno iz navedenih točaka dnevnoga reda, imade ih više, koje se tiču izravno nas Hrvata u Puli u našoj okolini, pak smo radoznali kako će god podna na upravi riešiti.

Upisivanje u c. k. pripravniku za učiteljstva u Kastvu obaviti će se dne 14. i 15. t. m. od 9—12 te od 2—4 sata. Primaju se učenici krepka zdravlja, nepročrno ponašanje i dostatne duševne sposobnosti, aako su posve dobrim uspjehom svršili barem pučku školu i prevallili 14. godinu dobe svoje. Zahtjeva se nadalje, da imade dara za pjevanje, a po mogućnosti i neku pripravu u njemačkom jeziku. Ako bi kome do 14. godine manjalo manje od 6 mjeseca, može dobiti oprost te dobe.

Kod upisa mora se prikazati uz poslijednu školsku svjedodžbu također svjeđodžbu o cijepljenju boginja te krsni list. Kao izvanredni djaci mogu se primiti i takvi, koji imaju tekar 13 godina.

Vodstvo.

Zemaljsko podpore. Zemaljski odbor u Poreču raspisuje natječaj na zemaljske podpore, koje će se podiši iz zemaljske zaklade potrebnim ili stromasnim djacima. Natječaj traje do 80. novembra o. g.

Molbi valja priložiti
1. zadnju školsku svjedodžbu;
1. svjedodžbu upisnicu t. j. da je možitelj upisan u jednu školu;
3. svjedodžbu siromaštva, u koloj imade bili također ubilježeno koliko po-reza plaća otac ili stitnik molitlja.

4. potvrdu o tom, da li molitelj već uživa kakav stipendiju ili podrpu.

5. svjedodžbu o prijednosti jednoj občini Istre.

Kasnije podmirene molbe ne će se uvažiti.

Molbe valja upraviti zemaljskom odboru u Poreču.

Imenovanja i premještenja svećenstva.

Ustoličeni su: za župu Kastav, dosadanji župnik na Repentabru, m. p. gosp. Fran Rýšlav; za župu Buje, dosadanji župnik u Momianu, m. p. g. Petar Franečić; ž. gg. Anton Ortolani ide iz Buje za župnog upravitelja u Mošćenice; Josip Križman, iz Mošćenica prelazi kao župni upravitelj na Repentab; Ivan Ži-

pantilj troškove, gospo prelazi iz Kastva kao izloženi kapelan u Sveti Križ kod Kastva; Anton Benjamin do 20 septembra 1907.

Ustrojenje osiguravačkog druž-

stva za domaće životinje. U nedjelju za ovih dana da su primili kope, da se novu Iven Mandić ml. dosada upravitelj župe klučili su posjednici u Dolini, da će u skolsku zgradu ne može graditi gdje je u Krku premešten je u istom svojstvu svom selu ustrojiti posebno društvo za sada staru, jer da nemu mjesto, a put u Kaštel; Ivan Odić, duh. pom. u Kastvu imenovan je upraviteljem župe u Krku.

Povod tomu dola im je jedna okruž-

nica (dakako talijanska) zemaljskog odbora u Kastav; Ivan Marsich, duh. pom. u bora u Poreču, kojim pozivlje občinsku Izuli, premešten je k Sv. Justu u Trst upravu neka se vlasnici goveda i mar-ko-ka duh. pom.; Sebastijan Biondetti, duh. gojci prijave zemaljskom društvu za osje-pom, kod Jezuita u Trstu imenovan je guranje životinja. Ali vlasnici blaga ili duh. pom. u Izuli; Josip Ziah dosada duh. životinja u Dolini, znači, da im nije pom. u Miljih ide k Jezuitom u Trst u došlo još nikada ništa dobrog ni koristna istom svojstvu; Hadrijan Brumen, iz Poreča zaključili su jednoglasno, da se Grožnjanu pošao je k Jezuitom u Trst; pod Poreč u nikakvom poslu, gdje nisu u Grožnjanu ga zamjenio Anton Benen-

zakonom prisiljeni, više nedaju i da će

nuti kao upravitelj župe. Namješteni su ustrojiti sami osiguravačke društva za

mlađomislinci za duh. pomoćnike: č. gg. svoje životinje, kao što imaju njihovi

Luka Halat u Gračiću, Josip Kraljević u susjedi i občinari u Boljuncu.

U tu svrhu izabran je bio odmah

Volosko, Vjekoslav Kraljevec u Predloku,

Ignac Marinčić u Sovinjak, Marcel Muro

privremeni odbor, koji ima vlasti podnести

Volk u Rižan, Ivan Manega u Rojan.

Družbine škole.

Početkom se ove školske godine otvaraju 4 nove škole a jedna se preširiće i to ona u Puli na peterorazrednicu. Nove su škole: četverorazrednica Cresu, dvorazrednica u Velikom Lošinju i jednorazrednice u Ičićim, Banjaloma i u Gabonjinu (otok Krk). Tako će imati dva 23 škole sa 40 učiteljskih silla. To je zamjeran napredak, cijela će se dva 200 K, a mil. gospodja Sofija Šabec K 100. Topla i usrdna hvala plenitlim darovateljima a pokojniku, koji je bio ostavila u tami i neznanju, ali trebat će i za družbu srca i zanimanja, pa će Istri biti bolje. Tako budi!

Imenovanja i premještenja na Družbinim školama.

"Na četverorazrednicu u Cresu imenovan su: Anton Blečić i Mate Matetić. Tamo polazi Zorka Bobinac iz Vabriga i Štefa Pravdić iz sv. Marine. — Na dvorazrednicu u Vel. Lošinju polazi Ivan Noyak i iz Nerezina Matilda Urbančić. Na njezino mjesto ide Anka Wiesinger. — U Rakalu je namješten Ante Smoković, u Vabrigu Franjka Trebilante u Pulu Čiković, u Ičice Ante Turić i u Gabonjin (otok Krk) Ivka Satler.

Imenovani su: 1. privremenim učiteljem III. reda na talijanskoj muškoj pučkoj školi u Pazinu Lucijan de Castro; 2. privremenim ravnajućim učiteljem na talijanskoj pučkoj školi u Piću Silvije Fabiani; 3. privremenom učiteljicom na hrv. pučkoj školi u Piću Milka Mogorović.

Novo društvo talijanskih občinskih činovnika Istre. U pondjeljak prostog tjedna sastali se u Trstu talijanski občinski činovnici iz Istre, da stvore novo društvo občinskih činovnika.

Pročitana i potvrđena bijahu pravila te izabran odbor, koji će upravljati novim društvom. Predsjednikom bijaše izabran občinski tajnik u Piranu g. Gino Vatta, podpredsjednikom obč. tajnik iz Grožnjanu g. Elio Torcello; tajnikom g. Gaetano Michelini iz Pirana, blagajnikom Lino Quarantotto iz Kopra. Družveno sjediste bili su jih srušeno također i ostali.

Na predlog Irgovca Bašića sabralo se je za "Družbu" preko 16 kruna.

Zašto starem, da bi još dugo uživali radost čujenu dne 2. rujna 1907.; pa bili zdrav oni i njihovi.

Novi ratni brodovi. Iz listine ratnih brodova brišane su oklopničice "Rudolf", "Štefanić" i "Tegetthof". Mjesto njih graditi će se tri nova ratna broda. Mornaričin osidanjem u ministarstvu rata dobio je već dozvolu za gradnju ovih novih ladija, koje će stajati 130 milijuna kruna, ali potrebili novac isplaćuju se na male obroke od 10 milijuna kruna. Kad bi se to tako dva četvrti godišnja doplatka svaki od 200 K nastavljalo, trajala bi gradnja ovih ladija te stanarinu od 600 K sa pravom na 13 godina, a onda bi još konstrukcija bila prolaz u VIII. plat razred (3800 K, dva zastarjela. Zato pomorska oblast želi, godišnja doplatka po 400 K i stanarinu da bi u ovogodišnjem pomorskom budžetu 720 K. Molbe valja postati zemaljskom getu za gradnju novih ratnih brodova i bi se brodovi što prije mogli izraditi.

Cjena grožđja u Rovinju. Jedna rietka banka naručila je posredovanjem poljudijske zadruge u Rovinju oko 500 kvintala muškata po 20 K kvintal. Ove vrsti grožđja imade ijošte na argu u Rovinju, premda ga mnogo traže radi njeve dobrote.

Japanski časnik u Puli. Dne 9. o. m. stiglo je iz Trsta amo jedno dvadeset japanskih časnika ratne mornarice sa dviju ratnih brodova, koji se nalaze već skoro osam dana u Trstu.

Ti časnici praćeni od časnika naše ratne mornarice pregledali su arsenal ratne mornarice, nekoje ratne zavode, spomenike i vožnje predmete našega grada.

Morskoga psa. U ovdejšol luci opazili su proslaga tjedna nedeljno kupališta morskoga psa sredine veličine, na što upozorujemo naše plivače.

Ziglce će poskupiti. Kako pišu iz Praga složile se austrijski tvornicari Zigica, da će buduće jeseni za malo povišiti cenu zigicama.

Nova pošt. sabiraona.

Dne 1. m. otvorena je nova poštanska sabiriona u Loberiki u puljskom kotaru. Spojena je sa poštarskim uredom u Puli; listove i ostale poštanske posiljke donaći će posebni pješak dva puta na čedan i to svakog utorku i svake subote.

Nova patriotska razglednica.

Nova Slovenska knjižara i papirnica Josip Gorenec u Trstu via Vaderc, 40 poslala nam je na uvid krasnu novu patriotsku razglednicu: Posljednji časovi Katarine Zrinjske.

Svakog neka se požuri dobaviti ovu umjetničko u bojama izradjenu razglednicu. Potresan je prizor vesele žene, uzor hrvatice Katarine Zrinjske, kako leži na smrtnoj posteli, te nebi smjelo da bude nijedog albuma bez te razglednice.

Cjena njoj je 20 para. Knjižare i papirnici dobivaju znatan popust.

50⁰ čistog dobitka namjenjen je Družbi sv. Ćirila i Metoda.

Listnica uredničtva i uprave.

Dopisniku, Dubašnici. Pisali smo o stvari g. zastupnika V. Spinčiću. Početi će, neboj te se! Zdravo!

Zahvalna blvška bolestnica piše list na vlastnika i izumitelja dvostrukog elektro-magnetičkih križeva R. B. broj 86.967, gosp. Alberta Mülleru iz Budimpešte V/41 kota Vadasz — ulica broj 34. Isti list nam je došao u ruke te ga mi doslovce saobjavimo. Isti glasi: „Blaženstvo! gosp. Müller: Vas križ broj 86.967 kojeg ste mi poslao, jest izvrstnog djelovanja, isti je me od zujenja u uku, od nervoznog kucanja srca i od živčane bolesti izliječio, tako da sam sada zdrava, stoga primite moju najlepšu hvalu, te Vas ponuđavajući, ako želite moj dopis proglašiti. Ujedno Vas mojim, da mi još jedan takav stroj pod brojem R. B. broj 86.967, za 8 kruna, ali odmah pošaljete. Sa štovanjem Antonija Marković rođ. plemića Krulića de Koravia čin. udova. U Gospisu na 16. listopada 1906.“

Oglas natječaja.

Razpisuje se ovime natječaj za mjesto općinskog lječnika ove mještane općine. Godišnja plaća iznosi K 2000, koju će lječnik dobivati u mjesecu anticipatno. Natječaj traje do 15. oktobra t. g. Molitelji, valja da dokazuju sposobnost za tu službu, da prilože svjedodžbu o državljanstvu na Hrvatskom, krsni list i o eventualnoj do-sadašnjoj službi.

Molitelji nadalje moraju poznati ugovor i pismo hrvatski jezik, a po mogućnosti i talijanski.

Za ostale uvjete može se doznati kod podpisanih općinskog glavarstva.

Glavarstvo općine.

BARBAN, 6. rujna 1907.

Opć. glavar:
Mirković.
M. P.

5000 K zasluzbe

natlatim onomu tko dokaže da moja začudno velika
sbirka od

600 komada za samih for. 2:50

pije prigodna prodaja i to:

1 prava travič. čepna ura Syst. Roskopf Pat., iduća
četno i na vlas. regul. sa 3-godi. jamstvom. 1
amerik. jaki lanac od double-zlata. 2 američka
prstenja od double-zlata (za gospodu i gospodinu).
1 englez. pozlaćena garnitura, sastojeca iz pucea
za zapstećive, ovravljike i prsa. 1 amerik. perla sa
6 očnicima. 1 eleg. svileni krovata (boja i obliku po
zelji naihovje fazeone). 1 krasna igla za krovata sa
mit. brijan tem. 1 uklesi gospodinski bročni zadnja
norost. 1 korišna pojma garnitura za toaletne. 1
novčarka iz prave kože. 1 par amerik. priceta
sa žutim dragim kamjenjem. 1. pol. engl. buroštar.
1 salon. uljben sa 66 umjel. i najlepših elika iz
sveta. 1 krasna ogrlica iz pravih orient. perla. 5
indijskih uganjalica (različitog za svaku društvo)
i još 350 komada raznih predmeta korisnih u
svakoj kući, zabavala i mukte. Sve skupa sa eleg-
ančnom urou Syst. Roskopf Patent, koja sama
vredi dvostruko, stoji samo for. 2:50.

Dobije se uz pouzeće ili uz unapred pošljeni
novac (takodje pod. marke) kod

S. Urbach, svjetska izvozna kuća
Krakow, Nr. 117.

N. B. Kad se narudži 2 paketa dodaje se narudžba
1 engl. brija ili 6 flit konteneli žepnih
rubaka. Što ne odgovara vrati se odmah novac
bez prigozka, zajli i erjut će svaki riziko.

TRAŽITE SVUDA!

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

jesi elektro-magnetičkim načulima sastavljeni stroj, koji kod slaga, reume, astme (težak disanje), ne-
spavanja, zujenja u uku, neurastenije, glavobolje (mi-
graine) kucanja srca, zaboljole, muževno stanje, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokranju
postolje, nojnosten, nevastis, magličasti, drijanja
na tlu, influence skopčane sa bolesnošću hrabe, tif-
ebla (malokrvnosti), želudnični prćev, bezvodnost,
pečišča, punokrvnosti, svila udni grčeva, hipo-
chondrie, tjelesnih prćeva, hämorrhoids, kao i kod
sveobuhvatne slabosti itd. sluti kao nemakriličivo sred-
stvo, postojele elektro-magnetičke struje čelini čovje-
čnim dijelom djeluju, čime su rečene bolesti u naj-
kratčem vremenu izlažene.

Poznato je da liječnici kod navedenih bolesti
isključivo elektrizovanje tjele upotrebljuju, ali ipak
na tu način, da jaka struja, samo prolazi i po-
vremenom kroz telo prolazi, dobiti naproli tomu
stroju elektro-magnetičnog križ ili zvezde R. B.
broj 86967, kako je juče rečeno, umjereno načinom
nepridiko se u tlo uđaju, što svakako brižom
izleženju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izlažene su sa mojim strojem
posve. Od izlaženih sa mojim strojem R. B. broj
86967 izražene zahvalo ka i od odličnih sljedova
izlažene svjedoče i priznajući iz svjih strana svjetla
pozrajujući u svaku dobu na uvid. **BEĆE NUJEDAN LIK**
NIE POMOGAO, MOLIM POKUŠAĆI MOJ STROJ, jer
je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bole-
stima, a onaj bolestnici, koji po mojem stroju nebi
bio izlažen najduže u roku od 45 dana, dobiva-
nuvac nutrag.

Upozorjeno osobito p. n. občinstvo na to, da
se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Vollilim, koji
je poznati svog neuspješna zadržan u Njemačkoj
kao i u Austro-Ugarskom, dokim moj dvostruki
elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. br. 86967
osobito se hvati i uživa vanrednu depadnost poradi
svoje izravne i jekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo dječa-
ci i jako slabu gospodinje. **VELIKI STROJ STOJI 8 K.** Rabiti se kod ostaljih 20
dana, kroničnih bolesti.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se u i brat-
skom kraljevstvu. Poutezdom ili ako se novac unapred po-
salje, raznijilo glavna prodavaonica za tu i inozemstvo:

ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V/41. Kolar,
Vadasz-ulica br. 34.

• ISTARSKA POSUJILNICA u PULI •

Prima zadružare, koji uplaćuju zadružnik diktova jedan ili više
po kraju so.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije dan te
dista bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bes predhodnog
odkaza, a iznose od 2000 K
ako se nije kod uloženja angloino ustavio vodi ili manji rok za
odkaš, uz odkaš od 8 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku
i zadužinac ne garantira.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 13—6 sati
posle podne; u nedjelju i blagdan
osim julija i avgusta mjeseca od 9—12 sati prije podne.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u **Obro S. Stefano br. 9,**
prizemno desno, gdje se dobivaju pobitne
informacije.

Ravnateljstvo.

Veliko skladište

kaca za kupanje, mo-
dernih kloseta, pli-
nskih svjetiljka, itd.

Auerove mrežice,
komad po 60 para;
tuljaca za plinske
svjetiljke, komad po
40 para.

Josef Brosina = Pola

Via Barbacani, 5.

Službeno ovlašteni ramještač vode i plina.

Novosti Sprava za pršljedju plina
(Sprapparablaesner), priliči 45% plina

Proužaju u tu struku zas-
ajnjajuće radnje to jamči za se-
Hidnu izvedbu i Jefitnu oljenja.

Svoj
k svomu!

Marko Zović,
krojački majstor u Pazinu

doproruča

upravo prispjelo moderne suknje za proljeće
i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izrada
po najnovijem kroju, a cene umjerene. — Pre-
uzimaju radnje za već, svećenstvo. Gotova odjeća
važda na skladištu.

Imade na prodaju šišače strojeve za krojače.
postoljce i slične obrtnike iz nagradjene tvornice.
Sastavni dijelovi iz najbolje osoblja. Jamstvo
8 godina. — Cene su od K 60— do K 260—